

Раслыым: БГББМ директоры Марянин Е.А. Боярык №139-о/д 29 август 2025 ел	Килешенгән: Мәктәп методик советы житекчесе Взякова И.Е. Протокол №1 28 август 2025 ел	Каралган: Гуманитар цикл кафедрасы житекчесе Фролова Ю.В. Протокол №1 28 август 2025 ел
---	---	--

«Татарстан Республикасы»

Спас муниципаль районы аерым фәннәрне тирәнтен өйрәнүче

Болгар шәһәренең 1 нче гомуми белем бирү мәктәбе “

муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе.

“Үз тамырларыңны сакла! “ музей программасы.

1-9 нчы сыйныфла

Программаны үткәрү вакыты: 2025-2026 ел

Программаны төзүчесе: татар теле һәм әдәбият укытучысы Хайдарова С.Б.

2025 ел.

Мәктәп музееының эш планы.

/п	Эш төре	Үткәрү вакыты	Жаваплы кеше
1	Кирәкле жиһазлар булдыру:стендлар,стеллажлар һ.б.	2022-2026 ел	Музей житәкчесе.
2	Музей эшенең календарь планын төзү һәм раслау.	Ел саен 15 09 кадәр	Музей житәкчесе.
3	Музей Уставын ,норматив документларын булдыру	Ел саен 15 09 кадәр	Музей житәкчесе.
4	Музей советын сайлау яки яңарту	Ел саен 15 09 кадәр	Музей житәкчесе.
5	Музейның паспортын төзү	Ел саен 15 09 кадәр	Музей житәкчесе.

Музей фондлары белән эш.

1	Музейда булган предметларга инвентаризация ясау	Ел бую	“Эзләнү” төркеме
2	Музей экспонатларын бүлекләргә һәм темалар буюнча системага салу.	Ел бую	“Эзләнү” төркеме
3	Инвентарь китабына яңа экспонатларны теркәү	Ел бую	“Эзләнү” төркеме
4	Музей архивының электрон вариантын булдыру	2022-2026 ел	Музей Советы
5	Музей экспонатларының электрон картотекасын булдыру	2022-2026 ел	Музей Советы

Музей бүлекләрен жиһазлау.

1	Музейга экспонатлар бүлек итүчеләр турында альбом төзү	2025-2026	“Эзләнү” төркеме
2	Милли бәйрәмнәр,киемнәр,горелф- гадәтләр турында альбом төзү	2025-2026	“Эзләнү” төркеме
3	А.Алишка багышланган стенд ясау	2025	10 нчы сыйныф
4	Күренекле шәхесләргә багышланган стенд төзү	2025	9 нчы сыйныф
	“Болгар-изге жир” стендын тулыландыру	Ел саен	10 нчы сыйныф

5			
---	--	--	--

Фәнни-эзләнү эшләре.

6	Докладлар,рефератлар язу	Ел буе	Музей житәкчесе,татар теле укытучылары
7	Район конференцияләрендә катнашу.	План буенча	Музей житәкчесе,татар теле укытучылары
8	Республика,бөтенрәсәй конкурсларында,конференциялә рендә катнашу	План буенча	Музей житәкчесе,татар теле укытучылары

“Үз тамырларыңны сакла!” Мәктәп милли музейда оештырылган түгәрәкнең программасы

Аңлатма язуы.

Нәрсә соң ул тарих? Ул - туган илебезнең, халкыбызның борынгы һәм күптән түгел узган тормышын өйрәнә. Халкыбызның борынгы бабалары элек-электән без яшәгән Идел һәм Чулман буйларын үз итеп, яратып гомер кичергәннәр. Шул заманнардан меңнәрчә еллар узган. Бер буын кешеләр икенчесен алмаштырган, һәр буын үзеннән соң эз калдырган.

«Үз тамырларыңны сакла!» дигән девиз астында без мәктәбебездә милли музей оештырдык.

“Без” юнәлешендә халкыбызның тарихын, мәдәниятен, рухи мирасын, якташ язучы, шагыйрьләрнең ижатын өйрәнү максаты куелды һәм балалар тарафыннан музей тарихи экспонатлар, материаллар белән тулыландырылды.

Икенче юнәлешбез - «Сәламәт тәндә - сәламәт акыл» дигән тема астында сәламәт тормышка омтылыш тәрбияләү.

Өченче юнәлеш түбәндәге эшчәнлекне күздә тоты: әхлакый һәм рухи культура тәрбияләүдә халык педагогикасына, бөек мәгърифәтче Р.Фәхреддин хезмәтләренә таяну.

Югарыда саналган юнәлешләр буенча эш алып бару, болар барысы да балаларда әхлак сыйфатлары булдыра, белем алуга, сәламәт яшәешкә омтылыш уята, үзара һәм башка кешеләр белән аралаша белү күнекмәләрен үстерә.

Дәрестәр атнага 1 сәгать үткәрелә. Уку елы дәвамында 34 сәгать тәкъдим ителә.

Түгәрәк әгъзалары: 1-9 сыйныф мәктәп укучылары.

Эш урыны: мәктәп музейе.

Максат.

Туган якны, аның табигатен, халыкны, аның бай тарихын, халкыбыз һөнәрләрен, ижатын, үзенчәлеген өйрәнү аша укучыларны рухи яктан бай, ижади сәләтле, югары мәдәниятле, камил шәхес итеп тәрбияләү.

Бурычлар.

ижади шәхес тәрбияләү өчен тиешле шартлар тудыру (түгәрәкләр эшен оештыру);

милләтара аралашу культурасы тәрбияләү;

белем һәм күнекмәләре буенча башкалар белән ярышырлык шәхес формалаштыру;

әйләнә-тирәгә кешелекле мөнәсәбәт тәрбияләү;

көтелмәгән хәлләр, вакыйгалар килеп чыкканда үз-үзеңне дәрәс тоты белү сәләтен үстерү.

Методик эш.

Музей эшчәнлегә буенча төрле семинарларда, методик оешмаларда, педсоветларда катнашу, тәҗрибә уртаклашу .

Төрле фәнни-гамәли конференцияләрдә катнашу, әзерләнгән материалларны интернет челтәренә чыгару..

Республика һәм шәһәр музейлары белән элемтәдә торы.

Музейны милли экспонатлар белән тулыландыру буенча эзләнү-тикшеренү эшен дәвам итү.

Көтелгән нәтиҗә.

«Үз тамырларыңны сакла» программасы буенча укучы балалар:

татар халкы тарихын, аның күренекле шәхесләрен, язучыларны аларның хезмәтләрен танырга һәм белергә;

төрле рефератлар, докладлар язгы өчен әдәбият белән кулланырга һәм аларны дәрәс, камил итеп язгы белергә;

эзләнү эшләре алып барырга, җыелган материалларны анализларга, доклад формасында аларны җыерга һәм бу эшнең нәтиҗәсә буларак төрле фәнни- гамәли конференцияләрдә катнашырга тиеш;

балаларда Ватанга, халыкка, туган телебезгә мәхәббәт, горурлык хисә тәрбияләнергә тиеш

Музейның календарь – тематик планы.

№ п/п	Тема	Экспонат	Дата
1	"Без — тарихта эзлебез".	Фотоальбом	06.09.2025
2	А.Алиш-балар язучысы.	А.Алиш турында стенд, презентация	13.09.2025
3	А.Алиш “Нечкәбил” әкиятте	Китаплар ,презентация	20.09.2025
4	Милли киёмнәр	Камзул,читек,калфак	27.09.2025
5	Чигү үрнәкләре	Чиккән әйберләр	04.10.2025
6	Милли бәйрәмнәр	Көянтә чиләкләр	11.10.2025
7	Милли бәйрәмнәр	Чәк-чәк,өчпочмак	18.10.2025
8	Мин өйдә булышчы.	Көянкә ,чиләк	25.10.2025
9	Халыклар бердәмлеге көне.	Презентация	09.11.2025
10	Шәһри Болгар –туган жирем	Сотрудник БГИАМЗ	16.11.2025
11	Татар халкының күренекле шәхесләре	Портретлар	23.11.2025
12	Татарстан- туган йортыбыз.	Китаплар	30.11.2025
13	Татар халык җырлары	Дисклар ,язмалар	07.12.2025
14	12декабрь–Конституция көне.	Законнар китабы	14.12.2025
15	Яңа елны каршылык	Җырлар	21.12.2025
16	Кышкы табигать	Рәсемнәр	11.01.2026
17	Укучыларның проект эше буенча эшчәнлекләрен оештыру.	Проект эшләре,рефератлар	18.01.2026
18	Укучыларның проект эшләрен яклау.		25.01.2026
19	Без спорт яратабыз	Тимераяк,чаңгы	01.02.2026
20	Татарстанның танылган спортчылары	презентация	08.02.2026
21	Герой шагыйрь, Муса Җәлилнең туган көне.	Вертуаль музейда булу	15.02.2026
22	Хәзерге көн геройлары турында сөйләшү	презентация	22.02.2026
23	Спас районы геройлары Мемориал такта Зиннатуллин Р.Р.		29.02.2026

	Тагигатьне яратыйк гашыйклар көненең тарихы		
24	Халыкара хатын – кызлар көне	Чәчәкләр,открыткалар	07.03.2026
25	Әбием сандыгында ниләр бар?	Сандык,чигүле әйберләр	14.03.2026
26	“Нәүруз”бәйрәме	рәсемнәр	21.03.2026
27	Язгы матурлык	рәсемнәр	11.04.2026
28	Габдулла Тукай-бөек шагыйрь	Портрет,рәсемнәр	18.04.2026
30	Габуллa Тукай әсәрләре белән танышу.	китаплар	25.04.2026
31	Жинү көне	презентация	09.05.2026
32	Күнелле жәй.Жәйге уеннар.	презентация	16.05.2026
33	Татар халык уеннары “Сабантуй”	Чүлмәк,чиләкләр,көянтә	23.05.2026
34	Музейның еллык эшен йомгаклау		30.05.2026

Список детей

№ п\п	класс	ФИО
1	7	Комягина Варвара Николаевна
2	2	Хайрутдинова Камиля Линаровна
3	4	Орлова Дарья Викторовна
4	7	Сайткин Вадим Андреевич
5	5	Садыков Ильназ Ильфатович
6	5	Валиуллин Эмиль Ильдарович
7	4	Габдрахманов Ислам Ильнарович
8	7	Романькова Варвара Олеговна
9	7	Закирова Ильвина Ильшатовна
10	7	Сафонова Женя Игоревна
11	8	Мифтахова Ильвина Радифовна
12	9	Рахимова Ралина Ильнуровна
13	10	Ахметвалеев Салават Рамилевич
14	11	Сафин Салават Ильнурович
15	7	Зайцева Маргарита Олеговна